

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/371/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313210747
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2014:8313210747.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Andrejom Lukáčom v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s., IČO: 35697270, so sídlom Metodova 8, Bratislava, zast. AK Bobák, Bollová a spol., s. r. o., Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35855673, proti odporcovi Y. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. L., T. XXXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Y. H., T. I. L. Q., za účasti vedľajších účastníkov 1/ Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42176778, zast. advokátkou JUDr. Jaroslavou Oravcovou, ul. Dobrianskeho 1651, Vranov nad Topľou, 2/ Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, Skalica, IČO: 42264154, zast. advokátom JUDr. Jozefom Kempom, Námestie Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, 3/ Združenia na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, Seberínho 9, Bratislava, IČO: 42264979 o zaplatenie 733,32 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd konanie ohľadom sumy 332,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 30.03.2012 do zaplatenia z a s t a v u j e.

Odporca je p o v i n ů uhradiť navrhovateľovi sumu 262,13 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 30.03.2012 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd vedľajším účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 26.07.2013 sa navrhovateľ domáhal, aby zaviazal odporcu k úhrade 733,32 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 30.03.2012 do zaplatenia a trov konania. V odôvodnení návrhu uviedol, že s odporcom dňa 25.03.2009 a 11.06.2009 uzatvoril Zmluvy pod č. E. E. Č.. E. a Dodatky k zmluvám, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. Na základe predmetných Zmlúv vypožičal odporcovi 2 ks SIM kariet, ktoré mu umožňovali využívať telekomunikačné služby ním poskytované. SIM kartám boli priradené účastnícke telefónne čísla 0917435231, 0918178880. Navrhovateľ zároveň odpredal odporcovi mobilný telefón zn. LG KU990i White za akciovú cenu 1,00 eur, pričom jeho predajná cena je 200,00 eur a Sony Ericsson W910i za akciovú cenu 26,22 eur, pričom jeho predajná cena činí 298,48 eur. Odporca neplatil riadne a včas cenu poskytnutých služieb, takže za obdobie od augusta 2011 do októbra 2011 bol navrhovateľovi za poskytnuté služby dlžný 262,13 eur. Na pokus o pokonávku zo dňa 15.03.2012 odporca nereagoval, takže navrhovateľ si uplatňuje z celkovej dlžnej sumy úrok z omeškania, počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od

30.03.2012. Navrhovateľom uplatnená dlžná suma pozostáva z neuhradenej ceny poskytnutých služieb vo výške 262,13 eur a sumy 471,19 eur, t. j. škody, ktorá mu vznikla tým, že odporcovi poskytol mobilné telefóny za zníženú cenu a tento nedodrжал zmluvné podmienky tým, že v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu dohodnutú v zmluve.

V priebehu konania advokátka JUDr. Jaroslava Oravcová na základe plnej moci súdu oznámila, že do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcu, vstupuje Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42176778. Následne prípisom zo dňa 18.10.2013 advokát JUDr. Jozef Kemp na základe plnej moci súdu oznámil, že do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcu, vstupuje Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO: 42264154 s tým, že v prípade, ak už do konania vstúpil iný vedľajší účastník, netrvá na vstupe do konania. Aj Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, Seberíniho 9, Bratislava, IČO: 42264979 súdu prípisom zo dňa 11.11.2013 oznámilo, že vstupuje do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcu.

Odporca sa nachádza na neznámom mieste, preto súd uznesením zo dňa 15.01.2014, č. k. XXC/XXX/XXXX - 95 mu ustanovil za opatrovníčku Y. H., pracovníčku tunajšieho súdu.

Navrhovateľ, jeho právny zástupca a zástupcovia vedľajších účastníkov sa na pojednávanie nedostavili aj napriek tomu, že im predvolanie na pojednávanie bolo doručené riadne a včas, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti.

V rámci dokazovania súd vypočul opatrovníčku odporcu a oboznámil sa s písomnými vyjadreniami účastníkov konania, ako aj príslušnými listinnými dôkazmi.

Opatrovníčka odporcu na pojednávaní uviedla, že navrhuje, aby súd návrhu vyhovel, čo sa týka sumy 262,13 eur, t. j. dlžoby za poskytnuté služby, vrátane prísl.. Pokiaľ ide o škodu vo výške 471,19 eur, vrátane prísl. navrhla, aby súd návrh v tejto časti zamietol.

Navrhovateľ prípisom zo dňa 06.12.2013 súdu oznámil, že návrh ohľadom sumy 332,40 eur, vrátane úroku z omeškania z tejto sumy vo výške 9 % ročne od 30.03.2012 do zaplataenia berie späť a navrhuje, aby súd v tejto časti konanie zastavil. Žiada, aby súd zaviazal odporcu k úhradu 400,92 eur, vrátane úroku z omeškania vo výške 9 % ročne počnúc od 30.03.2012 do zaplataenia a trov konania. Požadovaná suma pozostáva zo sumy 262,13 eur, t. j. sumy za neuhradené služby a sumy 138,00 eur, t. j. škody, ktorá mu vznikla tým, že odporca nezostal v zmluvnom vzťahu celú dohodnutú dobu, t. j. 24 mesiacov.

Vedľajší účastníci v písomných vyjadreniach uviedli, že navrhujú, aby súd bral do úvahy skutočnosť, že podľa § 53 ods. 1 a nasled. OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Zo Zmlúv o pripojení uzavretých medzi účastníkmi konania dňa 25.03.2009 a 11.06.2009 č. A4308748, č. A4399489 je zrejme, že navrhovateľ odporcovi vypožičal 2 ks SIM kariet, ktoré mu umožňovali využívať ním poskytované telekomunikačné služby, pričom SIM kartám boli priradené telefónne čísla 0917435231, 0918178880. Odporca sa zaviazal využívať poskytované služby a za tieto riadne a včas platiť. Účastníci zároveň uzavreli Dodatky k zmluvám na základe ktorých sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Odporcovi zároveň boli odpredané mobilné telefóny zn. LG KU990i White za akciovú cenu 1,00 eur, pričom jeho predajná cena je 200,00 eur a mobilný telefón zn. Sony Ericsson W910i za akciovú cenu 26,22 eur, pričom jeho predajná cena je 298,14 eur.

Z faktúr vystavených navrhovateľom na meno odporcu dňa 31.08.2011 č. 5135069288 na sumu 77,69 eur splatnú 14.09.2011, č. 5135068084 na sumu 99,96 eur splatnú 14.09.2011, dňa 30.09.2011 č. 5138374847 na sumu 30,25 eur splatnú 14.10.2011, č. 5138374295 na sumu 44,94 eur splatnú 14.10.2011, dňa 30.10.2011 č. 5141648851 na sumu 1,33 eur splatnú 13.11.2011, č. 5141728120 na sumu 3,98 eur splatnú 13.11.2011 a č. 5141726293 na sumu 3,98 eur splatnú 13.11.2011 vyplýva, že odporca za poskytnuté služby a upomienky je navrhovateľovi dlžný 262,13 eur.

Z Pokusu o pokonávku, ktorú odporca prevzal 20.03.2012 je zrejme, že pohľadávku, ktorá vznikla neuhradením riadnej vyúčtovanej ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby za obdobie

august 2011 - október 2011 vo výške 262,13 eur a zmluvnú pokutu vo výške 829,85 eur je povinný navrhovateľovi uhradiť do 29.03.2012. V prípade, že dlžná suma v celkovej výške 1.091,98 eur v stanovenej lehote uhradená nebude, navrhovateľ jej úhrady, vrátane príslušenstva sa bude domáhať súdnou cestou.

Podľa § 96 ods. 1, 3 O. s. p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva, alebo určenie, či tu manželstvo je, alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Navrhovateľ zobral návrh ohľadom sumy 332,40 eu,r vrátane príslušenstva späť pred začatím prvého pojednávania, preto súd v tejto časti konanie zastavil.

Podľa § 5 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, elektronická komunikačná služba (ďalej len "služba") je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaný pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, 3) ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami. Verejná služba je verejne dostupná služba, o ktorej používanie sa môže uchádzať každý záujemca. Verejná telefónna služba je verejná služba na uskutočnenie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu. Volanie je elektronické komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase. Prevádzky schopnosť služieb je také nastavenie prenosových parametrov služby, pridružených prostriedkov a rozhraní, ktoré umožňuje komunikáciu medzi koncovými užívateľmi alebo medzi koncovým užívateľom a podnikom poskytujúcim službu prostredníctvom technologicky rôznych sietí. Užívateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá používa alebo požaduje poskytovanie verejne dostupnej služby. Za užívateľa sa na účely tohto zákona považuje aj účastník a koncový užívateľ, ak sa ďalej neustanovuje inak. Koncový užívateľ je osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú službu a túto službu ďalej neposkytuje a ani prostredníctvom nej neposkytuje ďalšie služby. Koncový užívateľ je spotrebiteľ⁴) a v prípade rozhlasových a televíznych programových služieb aj poslucháč a divák. Účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejné služby zmluvu o pripojení.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1,2 Zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Vychádzajúc z dôkazov predložených zo strany navrhovateľa, súd má dostatočne preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená dňa 11.06.2009 Zmluva o pripojení č. E. a dňa 25.3.2009 Zmluva o pripojení č. E., ako aj Dodatky k zmluvám o pripojení, na základe ktorých navrhovateľ dodával odporcovi služby a odporca bol povinný platiť cenu za poskytnuté služby. Odporca cenu za poskytnuté služby vo výške 262,13 eur neuhradil, preto súd v tejto časti žalobe vyhovel.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Bolo preukázané, že sa odporca dostal do omeškania so zaplatením sumy 262,13 eur preto má navrhovateľ nárok aj na úrok z omeškania. Súd priznal navrhovateľovi podľa ustanovenia § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z. z..

Ohľadom náhrady škody, navrhovateľ po tom ako mu súdy zamietli žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že a) predmetné ustanovenie (o dojednanej zmluvnej pokute) bolo vyhlásené za neprípustné pre jeho neprijateľnosť, b) vzhľadom na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 je tu daná podľa § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplatenie týchto zmluvných pokút, c) je daná viazanosť ostatných súdov vyhlásením zmluvnej pokuty za neprijateľnú, pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tak, že už nepožaduje zaplatenie zmluvnej pokuty ale náhradu škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaných mobilných telefónov a ich akciovou cenou. V prejednávanej veci je tento rozdiel 138,79 eur a tento rozdiel považuje navrhovateľ za škodu vzniknutú porušením povinnosti odporkyne.

Navrhovateľ ďalej poukazuje na Čl. I. bod 1.3 Dodatku k Zmluve o pripojení, podľa ktorého - Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou mobilný telefón a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilných telefónov, ako aj prípadný obsah Príloh č. 1 Dodatkov, by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu).

Zo skutkového vymedzenia nároku navrhovateľa na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti odporkyne zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420 OZ je 1.) protiprávny úkon, 2.) spôsobenie škody, 3.) príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, 4.) zavinenie.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností. Ide o takzvaná zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Zodpovednosť môže vzniknúť aj z porušenia iných zákonom uložených povinností, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti.

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených 4 predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

V prejednávanej veci zo strany navrhovateľa nesúceho dôkazné bremeno nebolo preukázané splnenie predpokladu uvedeného v bode 1, to jest protiprávneho úkonu. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby, navrhovateľ nepreukázal, že odporkyňa v zmluvnom vzťahu nezotrvala po dobu 24 mesiacov.

Súd vychádza z toho, že spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v Článku 4 (Doba platnosti a ukončenie Zmluvy) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb (ďalej len VP), ktoré sú súčasťou zmluvy. Podľa tohto článku VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

Podľa Článku 2 VP (Zmluva o pripojení. Aktivácia Služieb) bodu 2.1 - spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe.

Podľa Článku 2 bodu 2.6 VP - zmluva je uzatvorená dňom jej podpísania.

Podľa § 40 ods.2 Občianskeho zákonníka - písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

V danej veci navrhovateľ písomné ukončenie uzavretej Zmluvy o pripojení nepreukázal a ani zo strany odporkyne súd nemal preukázané, že by takúto listinu od navrhovateľa obdržala. Keďže platné ukončenie zmluvy s odporkyňou preukázané nebolo a odporkyňa svoj záväzok zotrvania v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov splnila (na tom nič nemení, že faktúrou je účtovaný poplatok za odpojenie, pretože odpojenie nie je uvedené medzi spôsobmi zániku zmluvy), nie je daný predpoklad vzniku škody.

Podľa § 442 ods.1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Občiansky zákonník nedefinuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, tj. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, s. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedenie veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, s. 153).

To, čo ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971, s. 152).

Navrhovateľ tvrdí, že mu vznikla škoda pozostávajúca z rozdielu medzi trhovou cenou mobilných telefónov a jeho akciovou cenou. Aj v prípade, že by zo strany odporkyne došlo k protiprávnemu úkonu, k uvedenej škode (napriek deklarácii uvedenej v bode 3.7 Dodatku) by nedošlo. Za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky navrhovateľa tento predáva mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú cenu. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilných telefónov, tak nie je následkom tvrdeného avšak nepreukázaného protiprávneho úkonu odporkyne, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi navrhovateľom a odporkyňou. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany navrhovateľa reparaovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nespĺnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu s odporkyňou vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku navrhovateľa tak nedošlo, pretože tento za mobilné telefóny obdržal dojednanú kúpnu cenu.

S vyššie uvedeným záverom je spojené aj nespĺnenie 3. predpokladu pre vznik škody (kauzálny nexus), pretože aj v prípade preukázania nezotrvania odporkyne v zmluvnom záväzku po určitú dobu jej zavinením, dôvodom zmenšenia majetku navrhovateľa, to jest ním uplatnenej škody by nebol tento protiprávny úkon, ale kúpna zmluva uzavretá s odporkyňou, na základe ktorej navrhovateľ obdržal dojednanú kúpnu cenu.

Pri rozhodovaní o zmluvnej pokute súd vychádzal aj z rozsudku Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. XXCo/XXX/XXXX. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. XC/XXX/XXXX, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. XXC/XXX/XXXX-82 a iné). Vyššie uvedené skutočnosti sú zrejmé aj z rozsudku KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom

v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods.1 OZ súd teda nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele

únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Na základe uvedených skutočností súd návrh v časti o zaplatenie sumy 138,79 eur z titulu náhrady škody, vrátane úroku z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa §142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Navrhovateľ v tomto konaní mal úspech čiastočný, nakoľko pôvodne sa domáhal náhrady 733,32 eur pozostávajúcej z náhrady za poskytnuté služby vo výške 262,13 eur a škody vo výške 471,00 eur. V priebehu konania ohľadom sumy 332,43 eur, t. j. časti škody návrh zobrať späť, takže napokon domáhal sa jej úhrady vo výške 138,79 eur. Súd konanie ohľadom sumy 332,40 eur vrátane prísl. zastavil a ohľadom zvyšku nárokovanej náhrady škody, t. j. sumy 138,79 eur s prísl. návrh zamietol. Vychádzajúc z týchto skutočností súd s prihliadnutím k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. a § 146 ods. 2 O. s. p. náhradu trov konania, vzhľadom na to, že odporca si ju neuplatnil nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Ani vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorý vystupoval na strane odporcu nárok na náhradu trov konania v zákonnej lehote neuplatnil, preto súd mi ich nepriznal.

Súd náhradu trov konania nepriznal ani ďalším vedľajším účastníkom na strane odporcu, nakoľko ich vstup do konania považoval za neúčelný, keďže v predmetnom konaní na strane odporcu vystupoval vyššie uvedený vedľajší účastník, ktorý do konania vstúpil prvý.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou Okresného súdu Humenné.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).